

Juryrapport Groene Giraf 2013

Officieel is Nederland uit de recessie. Langzaam maar zeker krabbelt de economie uit een diep dal. Voor veel ondernemers in de kinderopvang komt deze lichte groei helaas veel te laat. In de eerste maanden van dit jaar vroeg een schrikbarend hoog aantal ondernemers hun faillissement aan. Anderen hebben het moeilijk. De stemming in kinderopvangland is alle behalve Hosanna.

Des te lovenswaardiger is het dat er in deze barre ondernemerstijden ondernemers zijn die verder kijken dan de grenzen van hun eigen locatie. Ondernemers die hun nek uitsteken voor een mooie en gezonde toekomst voor alle kinderen en hun verantwoordelijkheid nemen door te investeren in duurzame huisvesting, lokaal ondernemerschap, bewustwording, gedragsverandering, natuurbeleving, energiebesparing en de we-economie. Zaken die overigens geen grote investering hoeven te vergen. Gedrag beïnvloeden; bewuster, zuiniger of anders omgaan met wat er al is hoeft niet meer te kosten. Sterker nog: zuinig doen en bewust omgaan met middelen levert op de korte termijn juist geld op. Geld dat weer geïnvesteerd kan worden in duurzamere, voor het milieu minder schadelijke producten of bijvoorbeeld in maatregelen die de huisvesting op de lange termijn verduurzamen.

Investeringen in kwaliteit op de korte en lange termijn, betalen zich altijd terug. Meetbaar, in geld, bezettingsgraad en ziekteverzuim. Maar ook niet meetbaar, in termen van geluk en gezondheid. Groene kinderopvang onderscheidt zich doorgaans duidelijk van de concurrent. Ouders herkennen kwaliteit en kiezen, zeker in deze tijd nu ze wat te kiezen hebben, voor die kinderopvang die deze extra's bieden. Voor kwaliteit zijn ouders bereid om te fietsen en (iets) meer te betalen, in slechte, en goede tijden. Je kind is immers je grootste 'bezit'.

Dit derde jaar van de Groene Giraf maakten 91 ondernemers aan de hand van de checklist duurzame kinderopvang van de Groene Giraf duurzame stappen. Opvallend veel grote(re) kinderopvangorganisaties vroegen de checklist aan. De kwaliteit van deze inzendingen haalde niet het niveau van vorig jaar. Om die reden wordt er dit jaar geen Groene Giraf uitgereikt in de categorie Buitenschoolse Opganglocaties. Geconcludeerd kan worden dat de checklist duurzame kinderopvang van de Groene Giraf dit jaar vooral veel is gebruikt om groene stappen te maken. Om te ontdekken waar al dat zogenoemde laaghangend fruit hangt.

Om een Groene Giraf te winnen wordt niet verwacht dat een kinderopvang in een compleet duurzaam, high tech, energieopleverend pand is gehuisvest. Wel moet in ieder geval het laaghangend fruit zijn geplukt. Voor winnaars van een Groene Giraf is het een sport om binnen de beperkte mogelijkheden het maximale te doen m.b.t. besparing, beïnvloeding en bewustwording. In een branche waar het draait om kinderen, draait het natuurlijk uiteindelijk om hun toekomst. Wat geven we kinderen mee? In welke wereld leven zij over vijftig jaar en hoe kunnen wij er als

Juryrapport Groene Giraf 2013

opvoeders en beslissers nu voor zorgen dat het ze in die wereld aan niets ontbreekt? Onze kinderen, maar ook die van anderen, wereldwijd.

Anders omgaan met wat we hebben, zodat grondstoffen niet verloren gaan en de wereld vervuilen, dat is duurzaam doen volgens de Groene Giraf. Omdat dit in de kinderopvang nog lang geen gemeengoed is en omdat klimaatverandering en andere mondiale problemen (overbevolking, biodiversiteit, vervuiling en voedselzekerheid) actueler zijn dan ooit, blijft de Groene Giraf de kinderopvang verleiden om duurzamer te doen. Vanaf vandaag, 27 november, is er een nieuwe website die meer mogelijkheden biedt. En om ondernemers en organisaties langer de tijd te geven om duurzame stappen te maken, start de Groene Giraf in het kader van 2014, het jaar van de Groene Kinderopvang al op 1 januari. Bezoek de website www.degroenegiraf.nl voor meer informatie over de Groene Giraf, groene tips, inspiratie en deelname aan de Groene Giraf 2014

In 2013 kwam de jury unaniem tot de volgende winnaars:

In de categorie Grote(re) Kinderopvangorganisaties gaat de Groene Giraf naar:

Trias Kinderopvang in Sassenheim..... 3

In de categorie Kinderdagverblijven gaat de Groene Giraf naar:

Dromelot kinderdagverblijf in Amsterdam..... 6

In de categorie Beste Duurzame nieuwkomer gaat de Groene Giraf naar:

De Molen, een locatie van Ons Kindercentrum in Culemborg 9

[Genomineerden 2013](#)

[Jury en selectieprocedure](#)

Auteur juryrapport:

Ilse Vlaming, bureau plan D.

Juryvoorzitter:

Anna Schoemakers, Klimaatverbond

Juryrapport Groene Giraf 2013

Winnaars van een Groene Giraf 2013

In de categorie Grote(re) Kinderopvangorganisaties gaat de Groene Giraf naar:

Trias Kinderopvang in Sassenheim.

[Trias Kinderopvang](#) is een middelgrote kinderopvangorganisatie in Sassenheim. De tien locaties hebben samen 301 kindplaatsen voor kinderen in de leeftijd van 3 maanden tot 13 jaar. De organisatie heeft drie kinderdagverblijven, zeven buitenschoolse opvanglocaties en biedt ook voor- en tussenschoolse opvang.

Bij Trias Kinderopvang zit bewustwording van en bewust omgaan met diep in de genen. Bijna niets wordt zo maar ingekocht of gedaan. De structuur staat en is helder. Bij de inkoop, het voedingsbeleid, de bedrijfsvoering en communicatie wordt niet veel aan het toeval overgelaten. Over alles is nagedacht en dit wordt transparant gecommuniceerd. Daarmee wordt het de huidige maar ook de nieuwe medewerkers heel gemakkelijk gemaakt om duurzaam te zijn. Deze duidelijke visie is afkomstig van de driekoppige directie. In het uitdragen van de visie en het doorvoelen ervan staat de directie niet alleen. Het medewerkers team van Trias Kinderopvang heeft sterke persoonlijkheden die de visie onderschrijven en verder brengen. En daar begint een werkelijk duurzame organisatie. In de organisatie heerst een lerend klimaat, mensen luisteren naar elkaar en staan open voor verbeteringen. De eerste reactie is niet 'no', maar 'o'. Medewerkers ontwikkelen zichzelf en de organisatie continu. Tijdens regelmatige evaluatiemomenten worden medewerkers uitgedaagd mee te denken, oplossingen te zoeken en zo de kwaliteit van de opvang voor de kinderen, de maatschappij en het milieu te verbeteren.

Trias Kinderopvang vindt het belangrijk dat in dit proces de kinderen en zeker ook hun ouders worden betrokken. Welke besluiten waarom worden genomen, worden helder en niet mis te verstaan gecommuniceerd. Via het pedagogisch beleid, beleidsregels, de website, posters in de hal en zeker ook mondeling. De insteek is daarbij niet het belerende vingertje maar vanuit betrokkenheid. Ouders wordt medewerking gevraagd of ze worden uitgenodigd mee te denken en te doen. Zo worden er bijvoorbeeld ruilbeurzen voor speelgoed georganiseerd, Repair Cafés waar ouders en kinderen samen speelgoed en spullen herstellen.

Juryrapport Groene Giraf 2013

Trias zet sterk in op bewustwording en kennisoverdracht. Het afgelopen jaar met name met betrekking tot het thema natuur en natuurbeleving. Er zijn heel veel extra activiteiten bedacht en ontwikkeld die kinderen bewuster maken van de bijzondere wereld om hen heen. Dit vanuit het idee dat goede ervaringen in de natuur de basis vormen voor respect en zorgen voor de natuur.

De Groene giraf wil de volgende tips meegeven aan Trias. De tuin. Daar is nog veel duurzaamheid aan te brengen. Een regenton, een compostbak, inzetten van natuurlijke speelmaterialen zoals boomstammen, wilgenhutten, zelfgemaakte insectenhutten en vogelhuisjes, de moesbak. Omdat de jury vanuit haar netwerk weet dat de tuinen van de andere locaties wel natuurlijk(er) zijn ingericht, vertrouwt de Groene Giraf erop dat de plannen inmiddels zijn gemaakt en dat ze in de lente worden gerealiseerd.

Trias Kinderopvang heeft de meest gemakkelijk beïnvloedbare factoren die weinig investering kosten voor elkaar. Toch zijn er nog wel punten waarop een stapje extra gezet kan worden. Het gaat goed, maar het kan altijd beter. Bijvoorbeeld door de meterstanden te noteren en nog meer bewust te zijn van onnodig energiegebruik, het zogenoemde sluipverbruik. Dus uit die lampen en verwarming als we buiten spelen! Door nog meer op de component Energie in te zetten kan echt nog winst worden behaald voor het milieu en de onderneming. Denk bijvoorbeeld eens aan panelen. Met een rendement van 8% op je investering ben je tegenwoordig echt een dief van je eigen portemonnee als je geen panelen neerlegt op dat platte dak.

Ter afsluiting wil de jury nog graag twee voorbeelden noemen waaruit blijkt dat duurzaam doen bij de medewerkers van Trias kinderopvang echt in de genen zit: voor uitjes en activiteiten gaan alle kinderen en leidsters op de fiets. Ook als de activiteit vijftien kilometer fietsen is. Een andere voorbeeld is de aankondiging aan ouders waarin wordt verteld dat Trias Kinderopvang is genomineerd voor een Groene Giraf. Tekeningen gemaakt met natuurlijke materialen op zowel het aankondigingsbord als de ramen. Prachtig handwerk waaruit eigenlijk alles spreekt: de tijd nemen om iets moois te maken. de voldoening die inspanning geeft. Het natuurlijke materiaalgebruik.

Verrast waren ze bij Hestia. Met de nominatie. Maar vooral met het feit dat ze genomineerd waren in de categorie Grote(re) kinderopvangorganisaties. Een organisatie met vier locaties en 208 kindplaatsen kun je inderdaad niet groot noemen als je het vergelijkt met de winnaar van vorig jaar, Kinderopvang Humanitas met landelijk bijna 300 locaties. Toch beginnen er bij organisaties groter dan 100 kindplaatsen en meerdere locaties andere uitdagingen te spelen dan bij de zogenoemde eenpitters. Uitdagingen als: hoe zorg je ervoor dat iedereen je visie omarmt, uitstraalt, naleeft? Hoe houd je duurzaamheid actueel? Hoe stappen nieuwe medewerkers in en hoe blijven anderen gemotiveerd? Uitdagingen waar Hestia voor staat.

Juryrapport Groene Giraf 2013

Dat het duurzame hart op de goede plek zit, dat is duidelijk. Verspilling is de directrice en het management een doorn in het oog. En niet alleen bij hen. Wat een leuke, creatieve ideeën bedenken medewerkers om bewustwording te creëren en steeds een stapje duurzamer te doen! Er worden speciaal liedjes voor bedacht. Waarmee het medewerkers lukt om kinderen van twee jaar te bewegen niet te knoeien met eten of water. 'Gewoon, omdat we dit nu eenmaal niet doen'.

De jury ontmoette ontzettend veel enthousiasme voor het onderwerp duurzaamheid, hele leuke initiatieven, mooie samenwerkingen met de buurt en een grote ouderbetrokkenheid. Maar om een Groene Giraf te verdienen moet er toch nog wel het een en ander gebeuren.

Bijvoorbeeld door een standaard zetten, richtlijnen en beleid opstellen zodat medewerkers daarop terug kunnen vallen. Discussie faciliteren en medewerkers de ruimte geven om zelf keuzes te maken is natuurlijk hartstikke goed. Dat werkt enorm motiverend en vergroot de betrokkenheid. Maar een winnaar van een Groene Giraf maakt keuzes ten faveure van duurzaamheid. Hestia zou nog eens kritisch kunnen kijken naar het inkoopbeleid; er kunnen nog aardig wat groene stappen worden gezet op het gebied van voeding, knutselmateriaal, schoonmaak en afvalscheiding. Maar ook het gebruik van het gebouw. Je kunt je afvragen of het wel zo duurzaam is om voor vijf jaar in een energieslurpend gebouw te trekken, ook al is al het meubilair tweedehands.

Het enthousiasme is er, de kennis ook, dan is het nog een kleine stap naar richtlijnen en beleid.

De omgekeerde benadering zagen we bij [Korein](#) Kinderplein uit Eindhoven. Daar heeft het management duurzaamheid ontdekt, als integraal en logisch onderdeel van kwaliteit. Maar op de werkvloer, in het bewuste gedrag van medewerkers merkten we daar op de voorbeeldlocatie niet heel veel van. Veel waardering heeft de jury voor de start die is gemaakt om de buitenruimte te vergroenen. Er zijn veel stenen en stalen materialen weggehaald en daarvoor in de plaats zijn uitdagende natuurlijke en fantasievolle spelobjecten terug gezet. Inderdaad een voorbeeld voor de rest van de locaties van Korein.

Maar Korein Kinderplein moet nog wel een paar flinke stappen zetten willen ze een Groene Giraf ontvangen. Het begin is, de ambitie gevormd, en nu allereerst aan de slag met de quickwins, de maatregelen die geen investering kosten. Zet bijvoorbeeld in op bewustwording en bewuster gedrag: doe lichten en verwarming uit op plekken waar niemand is, voorkom sluiptverbruik door beeldschermen uit te zetten en stekkers uit stopcontacten te halen, let ook meer op afvalscheiding binnen het gebouw. Tip is om de meterstanden wekelijks te meten en bespreken in het team om te kijken waar deze kunnen worden verlaagd. Een andere aanbeveling van de jury: maak(nog) meer gebruik van de groene omgeving waarin de locatie zich bevindt. Betrek ouders en kinderen meer en communiceer over de ambities op het gebied van duurzaamheid en vooral ook over wat er wordt

Juryrapport Groene Giraf 2013

bereikt. Enthousiast worden we overigens van het project Zon op je dak, dat in samenwerking met de burens van de grond moet komen. Heel benieuwd of dat volgend jaar is gelukt!

In de categorie Kinderdagverblijven gaat de Groene Giraf naar:

Dromelot kinderdagverblijf in Amsterdam

Het Amsterdamse kinderdagverblijf [Dromelot](#), gelegen aan het Vondelpark, bestaat sinds 8 maart 1993. Het kinderdagverblijf is met zes groepen gevestigd op de begane grond van een markant oud schoolgebouw. Met 107 goed gevulde kindplaatsen is Dromelot geen klein kinderdagverblijf, toch heerst er in het gebouw en op de groepen een weldadige rust. Per groep werken er drie leidsters, waarvan één hoger opgeleid.

Dromelot is een begrip in de buurt en verre omstreken. Ouders komen vanuit de hele stad naar dit kinderdagverblijf toe. Zelfs in deze tijd heeft Dromelot voor de drukke dagen een flinke wachtlijst, en ook de woensdag en vrijdag zijn gewoon gevuld. De betrokkenheid van ouders bij 'hun' kinderdagverblijf is groot. Op haar beurt betreft het management ouders sterk bij het beleid.

Naast de goedbezette oudercommissie is er ook een werkgroep Duurzaamheid waarin ouders hun kinderdagverblijf onder de loep nemen en voorstellen doen om de impact van de bedrijfsvoering zo laag mogelijk te krijgen. Momenteel wordt onderzocht of er samen geïnvesteerd kan worden in panelen op het dak. En is het afgelopen jaar nog eens kritisch naar het energieverbruik en de groene activiteiten gekeken. In Dromelot heerst een hele open sfeer tussen ouders, medewerkers, leiding en natuurlijk kinderen onderling. Iedereen staat open voor verbeteringen en samenwerkingen voor een mooiere wereld voor de kinderen.

Dit alles is tot stand gekomen onder leiding van een stevig management. Een directrice met team dat weet wat het wil. Door een duidelijke visie op kwaliteit, bedrijfsvoering en opvoeding is Dromelot een prachtig voorbeeld van hoe je duurzaam onderneemt. Een paar voorbeelden: inkoop, al les natuurlijke materialen. Spelen met herbruikbare materialen. Samen speelgoed maken.

Juryrapport Groene Giraf 2013

Een consistent inkoopbeleid waarbij de impact op het milieu zwaarder weegt dan de kosten. Biologische voeding. Bamboe luiers. Kleding en speelgoedruilbeurzen. Duurzaamheid komt in iedere nieuwsbrief aan bod. Duurzaam ondernemen gaat overigens echt niet alleen over impact op het milieu. Dromelot heeft een 65plus klusjes man, al jaren een huishoudelijke hulp met een beperking, samenwerkingen met de bakker in de buurt, etc. etc. Een ideaal kinderdagverblijf waar het echt om het welzijn van de kinderen draait, en hun toekomst.

Dat geldt natuurlijk ook voor de andere twee genomineerden: De Geheime Tuin in Zeist en Casa dei Bambini in Bussum.

De Casa, zoals het kinderdagverblijf in Bussum kortweg wordt genoemd, is een klein kinderdagverblijf in het hart van Bussum. Inspirerend is de manier waarop de leiding in het leven staat. Alle besluiten worden genomen vanuit het idee dat wij de wereld niet erven maar lenen van onze kinderen. Het is onze taak als opvoeders ervoor te zorgen dat we de wereld een beetje netjes achter laten. Laat dat beetje maar weg: bij de Casa nemen ze geen genoegen met een beetje. De afgelopen jaren is flink geïnvesteerd in verduurzaming van de huisvesting. Resultaat: een prachtig groen dak, een zonneboiler, lemen muren, vloerverwarming. Dat, samen met de biologische voeding en de mooie natuurlijke materialen maakt Casa duurzaam.

Duurzaam. En toch ziet de jury nog wel ruimte voor ontwikkeling. De Casa kan bijvoorbeeld meer inzetten op hergebruik van materialen. En ouderbetrokkenheid. Misschien een idee om samen met ouders de buitenruimte aan te pakken, die vonden we toch een beetje tegenvallen. Er zouden wat tegels uit kunnen worden getrokken voor een moestuintje, er kunnen wat boomstronken neer worden gelegd, hangplanten of bakken, een paar wilgentakken voor een hutje. Zo kan het er in zeer korte tijd al heel wat groener uit zien.

Tot slot wil de jury nog graag haar waardering uitspreken voor de manier waarop de leiding van De Casa in het leven staat. Groei is nodig, stilstand is immers achteruitgang, maar groeien hoeft niet perse groter worden te betekenen. Groei betekent ook persoonlijke groei, mensen helpen, de buurt helpen, initiatieven ontplooiën waarbij je anderen bewust maakt. De leiding van de Casa doet dat binnen de beslotenheid van hun kinderdagverblijf maar ook daar buiten. Zo stonden ze afgelopen Dag van de duurzaamheid nog op de markt kommen soep uit te delen, gemaakt van afgekeurde groentes. Met natuurlijk als een van de eerste klantjes de kinderen van Casa dei Bambini zelf. Een heel leuk bewustwordingsproject. Misschien kan de Casa nog eens iets bedenken dat de kinderopvang helpt bewuster te verduurzamen?

De Geheime tuin

Last maar zeker niet least: [De Geheime Tuin](#), een kleinschalig kinderdagverblijf met drie groepen aan

Juryrapport Groene Giraf 2013

de rand van Zeist. De Geheime Tuin biedt hele en halve dagopvang voor kinderen van 0 tot vier jaar en is onlangs gestart met een peuterspeelgroep en buitenschoolse opvang voor kinderen die van de Geheime Tuin naar de basisschool zijn gegaan. Het is typerend voor de leiding van de Geheime Tuin, een echte ondernemer die geen mogelijkheid onbenut laat om de kwaliteit van haar opvang te verbeteren en de mensen in haar buurt, jong en oud, in hun kracht te zetten.

De Geheime Tuin ontving vorig jaar ook een nominatie voor hun prestaties op het gebied van duurzaamheid. Vol verwachting was de jury over de ontwikkelingen van het afgelopen jaar. Veel bewondering hebben we voor de manier waarop het hele voedingsbeleid is aangepakt en verduurzaamd. In een half jaar is dit nu compleet biologisch, natuurlijk (dus geen kleur, geur en smaakstoffen) en zo mogelijk lokaal ingekocht. Daar is door de ondernemster ontzettend veel energie in gestoken. Ook in de communicatie naar ouders toe, waarbij beslissingen soms best wat weerstand teweeg brachten. Maar door de sterke visie, de inspirerende persoonlijkheid van de directie, goede communicatie en gedegen kennis krijgt de Geheime Tuin heel veel gedaan.

Ook voor het komende jaar lopen veel mooie plannen en initiatieven. De jury wil graag als voorbeelden noemen: het Marokko project, waarbij de ondernemster samen met een medewerkster een project in Marokko opzet waarmee scholing voor kinderen in een arm deel van dat land van de grond komt. En het vergroenings traject dat een medewerker vormgeeft zodat de tuin van de Geheime Tuin ook steeds meer die groene spannende oase wordt die de naam doet vermoeden.

De jury heeft er alle vertrouwen in dat al die plannen worden gerealiseerd. Maar om een Groene Giraf te krijgen verkeren veel van de initiatieven nog teveel in de planfase. Het moet nog wat meer doorleefd worden. En we hadden graag gezien dat het afgelopen jaar iets meer tijd was besteed aan het opstellen van een duurzaamheids beleid en een visie op duurzaamheid, zodat medewerkers en (nieuwe) ouders daar op kunnen terugvallen. Meer duurzaam doen als doel op zich, als uitgangspunt bij alle beslissingen, in plaats van als middel.

De jury vindt het bijzonder lovenswaardig dat geld geen rol speelt als het gaat om keuzes die de kwaliteit ten goede komen, zoals bijvoorbeeld bij het voedingsbeleid en de investering van een deel van de winst aan capaciteitsopbouw van de medewerkers en sociale projecten. Probeer geld in een ander project wel een rol te laten spelen. We doelen dan op de wel/niet panelen op het dak discussie met de verhuurder. Veel succes!

Juryrapport Groene Giraf 2013

In de categorie Beste Duurzame nieuwkomer gaat de Groene Giraf naar:

De Molen, een locatie van Ons Kindercentrum in Culemborg

Ecologisch, biologisch en fair trade kinderopvang. Dat is de succesformule waarmee Ons Kindercentrum al eens een Groene Giraf won. En waarmee ze in Culemborg de harten van kinderen én hun ouders veroveren. De op 2 september van dit jaar geopende Locatie De Molen is het derde kindcentrum van Ons Kindercentrum. Net geopend en nu al goedlopend. Dan doe je in deze tijd iets opvallend goed.

Kenmerkend voor Ons Kindercentrum zijn de duidelijke eigentijdse visie en de strakke doorwerking hiervan in beleid, inkoop, communicatie en de werkwijze van de medewerkers. Een visie en werkwijze die heel goed passen in de huidige tijdsgeest waar samenwerken, mensen in hun kracht zetten, mensen helpen en informeren, duurzaam inkopen, investeren in hergebruik en duurzaamheid steeds vaker toverwoorden blijken om uit de crisis te komen. Waar duurzaam wordt ondernomen, wordt samen gewerkt, met veel zorg voor de omgeving, de wereld en elkaar. Het gaat om het grote re plaatje, om een fijne plek voor iedereen daarbinnen, om winst op lange termijn, en genoeg nemen met minder winst maar meer kwaliteit.

Overigens zijn deze mooie woorden ook volledig van toepassing op de andere twee genomineerden: BSO Wijs en De Boshoeve. Het verschil met de andere twee zit hem in het feit dat locatie De Molen van Ons Kindercentrum op alle gebieden goed scoort. Het gebouw is energiezuinig, er wordt veel samengewerkt met sociale partijen in de wijk en buurt, de inkoop is duurzaam, er wordt veel gedaan aan bewustwording van kinderen en hun ouders, het voedingsbeleid voedt kinderen goed(op) en het gebouw heeft een multidisciplinaire functie waardoor het ook in weekenden en avonden wordt gebruikt.

Een van de voorbeelden van duurzaamheid waar de jury bij Ons Kindercentrum locatie De Molen bijzonder over te spreken is, is het integrale voedingsbeleid waar kinderen zelf direct een rol in hebben. Zo wordt er met de groentes die de kinderen in de tuin verbouwen 's middags door de kinderen het eten klaar gemaakt in de enorme en huiselijke woonkeuken. Van de grond naar de mond zichtbaar maken, op de eigen locatie of bij de boer verderop in het dorp. Dit zodat kinderen

Juryrapport Groene Giraf 2013

bewust kunnen worden van de energie en aandacht die ervoor nodig is om voedsel te produceren. Die ketenbenadering is typisch voor groene, duurzame activiteiten.

Lovenswaardig vindt de jury het geloof van de ondernemers in eigen kunnen en visie. Zelfs als dit leidt tot stevige discussie met de GGD controleurs. De ondernemers van Ons Kindercentrum zijn bereid flink wat stappen extra te zetten om ook hen te overtuigen hoe gezond, groen en gezellig samen kunnen gaan, zonder risico's voor de kinderen. Daarnaast neemt Ons Kindercentrum vele anderen, inclusief ouders, mee in hun visie op duurzame kinderopvang. Zo zijn er ouders gaan fietsen van en naar de opvang, omdat dat nu eenmaal het enige vervoermiddel is dat gebruikt wordt ter plekke.

Enig minpuntje vond de jury dat in de bouwbegroting geen rekening was gehouden met zonnepanelen op het dak. Gemiste kans voor zowel gebruiker als financier bij de wetenschap dat investeren in panelen gemiddeld een rendement van 8% oplevert.

BSO Wijs

Nog zo'n schoolvoorbeeld van duurzaam ondernemerschap dat werkt in deze tijd: BSO Wijs, buitenschoolse opvang in de natuur van en rondom Vianen. Heel inspirerend hoe de locatiemanager in een korte tijd ontzettend veel voor elkaar heeft gekregen. Speciaal voor de jury werd buiten openingstijden een onderhoudend programma in elkaar gezet voor een schoolklas uit de buurt. Bomen (gekregen van een boomkwekerij vanwege de nominatie) werden geplant, vuurtjes gestookt, er werd gespeeld, geleerd, ontdekt, geknutseld en heerlijk gegeten. Om de samenwerkingen in de wijk te benadrukken waren mensen van de gemeente aanwezig, de egelopvang, vertegenwoordigers uit de wijk en het buurtcentrum. Een geslaagde demonstratie van hoe leuk een middag bij BSO Wijs is en hoe de BSO in zeer korte tijd verweven is met de wijk.

Ondernemen anno 2013 is laten zien wie je bent. Zonder hechte samenwerkingen waarbij alle partijen het beste uit zichzelf en een situatie halen, kom je er niet. Samen sta je sterk en krijg je (bijna) alles gedaan. Dat laat BSO Wijs prachtig zien.

De jury zag ook een paar punten die verbeterd zouden kunnen worden. Allereerst het aangeven van het grotere kader van duurzaamheid richting de ouders. Als ondernemer mag je best bepaalde dingen verwachten van je klant of ze in ieder geval uitspreken, bijvoorbeeld m.b.t. de voeding (vieruurtje) die kinderen meekrijgen of hoe zij opgehaald worden. Ten tweede is de binnenruimte die de BSO af en toe gebruikt nog niet verduurzaamd, niet in technisch opzicht, maar ook niet in eenvoudige gedragsaanpassingen. Omdat de binnenruimte gedeeld wordt met andere lokale groepen zal het behoorlijk wat overtuigingskracht kosten om ook hen mee te krijgen mbt inkoop, energiebesparing, afval preventie en het toepassen van goede afvalscheiding. Gegeven de

Juryrapport Groene Giraf 2013

inspirerende werkwijze van het BSO Wijs –team gaat het vast lukken om hen bij de duurzaamheids ambities te betrekken.

Bzzondere Boshoeve

Een Groene Giraf gaat naar ondernemers die hun nek uitsteken. En als bij de Groene Giraf de nadruk op sociale integratie en sociale duurzaamheid lag, dan had de Bzzondere [Boshoeve](#) aan de Bosstraat 28 in Nieuw Vennep de Groene Giraf in deze categorie glansrijk gewonnen. Prachtig hoe deze kinderopvang haar nek uit steekt en investeert om kinderen met een beperking een plek te geven in elk van de zes, gemengde, groepen.

In de realisatie van een duurzaam pand is enorm geïnvesteerd. De ontwerper is hier ver buiten de standaard eisen gestapt. Dit vorig jaar november geopende kindcentrum huist in een klimaatneutraal pand, met 96 zonnepanelen op het dak, warmte/koude opslag, een sedum dak, energiezuinige lampen, een uniek luchtfiltersysteem, speciaal tapijt dat de lucht zuivert en nog veel meer technische hoogstandjes. De monitoring van het energieverbruik en de energieopbrengst voor het eerste jaar zal uitwijzen of het pand de verwachtingen waarmaakt.

En dan toch geen Groene Giraf. Een teleurstelling. Zoals in de inleiding gezegd, een Groene Giraf kan ook gewonnen worden door ondernemers die niet in een compleet duurzaam pand huizen. Het gaat met name om de drive om binnen de beperkingen zo duurzaam mogelijk om te gaan met water en wat de ondernemer aan de beïnvloeding van bewust duurzaam gedrag doet. En daar kan de leiding van De Bzzondere Boshoeve nog een paar stappen maken.

Vergeleken met de andere genomineerden vond de jury duurzaamheid in gedrag minder in beeld tijdens de dagelijkse omgang met kinderen en ouders. Met name de inrichting van de binnenruimte en het gebruik van de materialen kan duurzamer. Meer natuurlijke materialen in plaats van plastic. Meer ruimte voor ruige natuur en inheemse planten in plaats van een aangelegde tuin met exotische soorten. Natuurlijk, alles moet nog groeien, maar er kan ook nu al meer ingezet worden op natuurbeleving. En in de beplanting sluit een keus voor alleen inheemse soorten beter aan bij duurzaamheid. De jury vindt dat in de tuin de ruimte ontbreekt voor natuurlijke processen, het geheel oogt keurig, maar aangeharkt waardoor de vrije ruimte voor het spel van kinderen beperkt is en weinig tot de fantasie sprekend. Zeker voor de oudere kinderen zou de jury een meer uitdagend speelterrein willen voorstellen. Doordat de BSO groepen boven in het gebouw zijn gehuisvest, ligt het niet voor de hand dat de (oudere) kinderen gemakkelijk hele dagen buiten zullen zijn en in en uit zullen lopen. Mede door de strenge eisen aan hygiëne lijkt het de jury niet aannemelijk dat de BSO kinderen dagelijks langere tijd of meerdere keren buiten zijn.

De toegang voor rolstoelers bij de vierkante meter tuintjes, verhoogd aangelegd, is zeer positief, hoewel voor de niet-rolstoelers gewone tuintjes ook hadden kunnen worden aangelegd en

Juryrapport Groene Giraf 2013

onderhouden. Tot en met het jaargetijde van bezoeken hadden er bloemen, boerenkool en slasoorten kunnen worden geteeld.

De jury adviseert om de samenwerking met de buurt te versterken en door te gaan op de ingeslagen weg van het leveren van warme maaltijden aan de ouders. Vanzelfsprekend op basis van zelf-verbouwde groenten en/of biologisch ingekochte producten. Hierover communiceren, ouders meenemen in het duurzaam denken en doen, zou het duurzaamheids profiel van de Bzzzondere Boshoeven flink vergroten. En als er meer met de wijk wordt samengewerkt kan het zomaar zijn dat dit prachtige, superduurzame en inspirerende pand na sluitingstijd van de kinderopvang ook nog zijn diensten levert aan andere organisaties.

Categorie Buitenschoolse opvanglocatie

In tegenstelling tot voorgaande jaren wordt er dit jaar geen Groene Giraf uitgereikt in de categorie Meest Duurzame Buitenschoolse Opvanglocatie. Zowel het aantal als de kwaliteit van de inzendingen bleef ver achter in vergelijking tot voorgaande jaren. Goed nieuws is wel dat de nieuwe categorie Beste Duurzame nieuwkomer juist gedomineerd wordt door aanbieders van buitenschoolse opvang. De Groene Giraf wordt in deze categorie dit jaar voor het eerst uitgereikt en is bedoeld voor ondernemers die na januari 2012 een nieuwe locatie hebben geopend en/of hun onderneming startten.

Auteur juryrapport:
Ilse Vlaming, bureau plan D.

Juryvoorzitter:
Anna Schoemakers, Klimaatverbond